

آلودگی خلیج فارس

اکتشافات نفتی و استخراج گاز، فعالیت‌های صنعتی و نیروگاهی، آلودگی‌های ناشی از تخلیه فاضلاب و دستگاه‌های آب شیرین کن و تردد زیاد کشتی‌های بزرگ نفتی و باربری به تدریج آلودگی آب‌های خلیج فارس و دریای عمان را تشدید می‌کند .

با ورود آلاینده‌های شیمیایی به خلیج فارس و دریای عمان سلامت محیط زیست دریایی در این مناطق دستخوش تغییرات زیادی شده بطوری که در روزهای اخیر شاهد تلفات گسترده آبزیان و دلفینها در دریای عمان بودیم .

کارشناسان محیط زیست دریایی اعتقاد دارند مرگ دلفینها و برخی از آبزیان در این منطقه استراتژیک بدون شک ناشی از آلودگی دریایی و ورود پسماندهای صنعتی، نفتی و شیمیایی بوده است .

آنها به منظور مبارزه با آلودگی زیست محیطی دریاها خواستار جلوگیری از نشت موادسوختی و دیگر انواع آلودگی‌ها در آب‌های بین‌المللی هستند زیرا که این آلودگی‌ها در بلندمدت علاوه بر از بین بردن ذخایر دریایی تاثیر منفی بر محیط زیست دریایی می‌گذارند .

از آنجا که شناورهای دریایی یکی از عوامل آلودگی آب‌های بین‌المللی هستند اتحادیه اروپا با همکاری سازمان بین‌المللی دریانوردی (IMO) تا سال ۲۰۱۲ میلادی، قانون مقابله با نشست مواد آلاینده‌های کشتیها را در آب‌های کشورهای عضو این اتحادیه اجرایی خواهد کرد .

یک دوستدار محیط زیست دریایی در کیش در گفت و گو با خبرنگار ایرنا گفت :
آلودگیهایی که در روزهای اخیر در بندر جاسک سبب از بین رفتن تعداد زیادی از دلفینها
شد در آبهای سواحل کیش تاکنون مشاهده نشده بود .

"محمدرسول باقریان" افزود: هرچند که بندر جاسک با جزیره کیش فاصله زیادی دارد، اما
جریان آب می تواند آلودگیهای شیمیایی را به طرف سواحل مختلف کشورمان در خلیج
فارس انتقال دهد .

وی با بیان آنکه تردد زیاد کشتیها در خلیج فارس و دریای عمان در سالهای اخیر سبب
افزایش آلودگیهای شیمیایی در این دریاها شده، افزود: آلودگیهای نفتی، ورود فاضلابها و
مواد معلق توازن کشتیها علاوه بر مرگ آبزیان، سبب تلف شدن مرجانها و ماهیهای مختلفی
در زیر آب نیز می شود .

این دوستدار محیط زیست دریایی یادآور شد: با از بین رفتن تعداد زیادی دلفین در سواحل
بندر جاسک هم اکنون آبهای ساحلی کیش هر روز کنترل می شود تا در صورت مشاهده
هرگونه آلودگی اقدام مقتضی به عمل آید .

بررسیهای به عمل آمده نشان می دهد، زباله های دریایی و آلاینده های شیمیایی سالانه بیش از
یک میلیون پرنده دریایی و ۱۰۰ هزار پستاندار دریایی و لاک پشت را از بین می برد و با روند
افزایش ورود مواد شیمیایی به آبهای بین المللی این رقم بیش از پیش در حال افزایش است .

مرگ تعدادی از دلفین‌ها در قسمت شرقی آبهای ساحلی بندر جاسک در دریای عمان به علت آلاینده‌گی‌های دریایی در هفته‌های اخیر زمینه نگرانی آلوده بودن آبهای خلیج فارس و دریای عمان را شدت بخشید .

هرچند تاکنون علت مرگ این آبزیان در دریای عمان از سوی کارشناسان اعلام نشده اما آلودگیهای مختلف شیمیایی و آلاینده‌های دیگر در آبهای سواحل دریای عمان علت مرگ این ذخایر دریایی عنوان شده است .

معاون دریایی سازمان محیط زیست معتقد است، دلایل آلاینده‌ای که موجب مرگ دلفین‌ها در سواحل شرقی جاسک در نوار ساحلی روستاهای کلیرک و بیاهی شد، هم می‌تواند آلودگی نفتی و هم آلودگی شیمیایی باشد .

"محمدباقر نبوی"، درخصوص مرگ دلفینها افزود: درچند ماه گذشته آلودگیهای آبهای خلیج فارس و دریای عمان علاوه بر مرگ تعداد زیادی دلفین، باعث تلف شدن شش نهنگ در بین گناوه و بندر جاسک نیز شد .

کارشناسان محیط زیست دریایی توصیه می‌کنند: به منظور جلوگیری از نابودی ذخایر آبزیان در خلیج فارس و دریای عمان حفظ و رعایت مسایل زیست محیطی در این دریاها ضروری است .

کارشناس محیط زیست سازمان منطقه آزاد کیش چندی پیش به ایرنا گفته بود :
براساس بررسی ها و مطالعات انجام شده تاکنون هیچگونه آلودگی در آبهای سواحل جزیره
کیش مشاهده نشده است .

"مریم محمدی" افزود: با انجام نمونه برداری توسط تیم تحقیقاتی سازمان حفاظت محیط
زیست در ۱۰ روز گذشته از آبهای جزایر خلیج فارس از جمله کیش و جزایر
همجوار آن، شواهدی دال بر وجود آلودگی در آبهای سواحل جزیره کیش وجود ندارد .
این کارشناس محیط زیست با اشاره به انجام نمونه برداری مداوم از آبهای ساحلی جزیره
کیش، گفت: با کنترل های انجام شده، هیچ نگرانی در مورد آلوده بودن آبهای ساحلی
کیش وجود ندارد .

هر چند که بر اساس گزارش کارشناسان سازمان محیط زیست هم اکنون در آبهای ساحلی
کیش آلودگی وجود ندارد، اما ضروری است با انجام اقدام های مناسب از آلوده شدن آبهای
ساحلی در این منطقه جلوگیری شود .

جزیره کیش با حدود ۹۰ کیلومتر مربع مساحت یکی از زیباترین جزایر خلیج فارس است که
سواحل مرجانی آن سالانه پذیرای بیش از یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر گردشگر داخلی و
خارجی است که این امر توجه بیش از پیش به حفظ محیط زیست و پیشگیری از
آلودگی های زیست محیطی در این منطقه را ضروری می سازد

در پی تخلیه صد تن مازوت توسط نیروگاه برق بندرعباس به خلیج فارس حدود هشت کیلومتر از آبهای ساحلی منطقه دچار آلودگی شدید نفتی شد.

به گزارش ایسنا، این حادثه که در تاریخ ۲۴ تیرماه سال جاری رخ داد، آلودگی شدید حدود هشت کیلومتر از آبهای ساحلی منطقه را به عرض ۱۰۰ متر از نیروگاه برق بندرعباس به شرق تا نزدیکی بندر شهید باهنر در پی داشت.

مهندس صدیقی، قائم مقام معاونت دریایی سازمان حفاظت محیط زیست با تایید این خبر افزود: این امر برابر اعلام اداره کل محیط زیست بندرعباس بر اثر سهل انگاری پیمانکار طرف قرارداد شرکت توانیر رخ داده است.

وی مازوت تخلیه شده به دریا را لجن های نفتی باقی مانده در مخازن ذخیره نفت کوره نیروگاه برق بندرعباس عنوان کرد و گفت: هم اکنون موضوع به مراجع قضایی ارجاع شده و در حال پیگیری است.

معاونت دریایی سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به هماهنگی انجام شده توسط سازمان حفاظت محیط زیست با ارگان های دریایی همچون بنادر و کشتیرانی برای جمع آوری و پاکسازی سواحل آلوده شده گفت: نیروگاه بندرعباس در ۱۵ کیلومتری غرب این شهر و نزدیک بندر شهید رجایی قرار دارد.

وی در خصوص تنوع گونه ای این منطقه گفت: در این منطقه اجتماعات بسترزی مانند صدف، بنتور و شکم پایان، سخت پوستان، ذخایر میگو و بسترهای علفی وجود دارد.

معاونت دریایی سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به این که سواحل آلوده شده گلی است، خاطرنشان کرد: به دلیل ورود مازوت به داخل سواحل گلی پاکسازی سواحل به راحتی امکانپذیر نیست.

وی تاکید کرد: سالانه یک میلیون تن نشت نفت در خلیج فارس رخ می دهد.

نصب ایستگاه های پایش آلودگی در خلیج فارس

به زودی در خلیج فارس ایستگاه های پایش برای ثبت آن لاین اطلاعات آلودگی نصب می شود.

این را محمدباقر نبوی، مدیرکل محیط زیست دریایی سازمان حفاظت محیط زیست، می

گوید و ادامه می دهد: «در حال حاضر سازمان حفاظت محیط زیست از آب های خلیج

فارس هر سه ماه یک بار برای بررسی آلودگی ها نمونه برداری می کند ولی با نصب این

ایستگاه ها نه تنها کارشناسان محیط زیست بلکه شهروندان نیز می توانند از تغییرات محیطی

خلیج فارس به صورت آن لاین استفاده کنند.»

او با اشاره به این که «پس از نصب این ایستگاه ها در جنوب برای دریای خزر نیز ایستگاه

های پایش نصب می شود»، می گوید: «با داشتن اطلاعات به روز از آلودگی و تغییرات آب

ها اتفاقاتی نظیر مرگ دلفین ها و مرگ مرجان ها را به سرعت تشخیص می دهیم و می

توانیم اقدامات لازم در جهت رفع و جلوگیری از بروز این حوادث انجام دهیم.»

او در مورد مرگ دلفین ها می گوید: «همچنان گمانه زنی های مختلف در مورد علت مرگ آن ها وجود دارد و تا زمانی که جواب قطعی آزمایش ها روی اجساد آن ها دریافت نشود مربوط به برخورد تورهای صیادی شناوران با دلفین هاست.»

به گفته نبوی، سفید شدن مرجان ها یکی از حادث ترین استرس های طبیعی است که معمولاً به خاطر تغییرات شرایط محیطی مانند بالا رفتن دمای آب و کاهش شوری آب پیش می آید و در واقع منجر به مرگ مرجان ها می شود.

او می گوید: «مرجان ها اکوسیستم دریایی بسیار ارزنده ای هستند به خاطر همزیست بودن با نوعی جلبک تک سلولی ساختارهای کربنات کلسیم ترشح می کنند.»
نبوی با بیان این که مرجان ها حساس ترین اکوسیستم آبی هستند می گوید: «در واقع مرجان ها شاخص آب های عاری از آلودگی اند که بهترین دما برای آن ها بین ۲۵ تا ۲۸ درجه سانتی گراد است. چنان چه دمای آب از این حد بالا رود مانند چند وقت پیش سفید شدن و مرگ مرجان ها را در پیش خواهیم داشت.»

او عمق رشد مرجان ها را تا ۲۰ الی ۲۵ متر پایین تر از سطح دریا عنوان می کند: «مرجان ها از عمق ۲۵ متر تا ۱۰ متری سطح آب رشد خوبی دارند ولی از سطح آب تا شش متری زیر سطح آب بیش تر مرجان ها مرده اند این امر به خاطر وجود آلودگی های شهری و صنعتی فراوان در سطوح بالایی آب است.»

نبوی گرم شدن کل کره زمین و تغییرات آب و هوایی آن را در بالا رفتن دمای آب

خلیج فارس موثر می داند و می گوید: «وقتی کنترل بالا رفتن درجه حرارت آب از دست ما خارج است حداقل باید تا جایی که امکان دارد مانع از ورود آلودگی ها به آب های کشور شد.»

به گفته او محیط زیست هیاتی را برای بررسی آلودگی ها و نمونه برداری به قسمت های مختلف خلیج فارس از ماهشهر و بندر امام تا استان خوزستان، عسلویه، نایبند، بوشهر و بندرعباس اعزام کرده است و تا هنگام نصب ایستگاه های پایش براساس این نمونه برداری ها وضعیت خلیج فارس کنترل می شود.

منابع :

WWW.HAMSHARI.COM

WWW.FARSNEWS.COM